

1/ PILOTNÁ SCHÉMA - ZAVÁDZANIE INOVATÍVNYCH OPATRENÍ DO PRAXE

hlavný cieľ: budovanie kapacít verejnej správy, podpora participatívnej tvorby verejných politík a rozvoj verejných služieb v partnerstvách a vzájomnom dialógu VS, MNO - verejnosti/občanov

zdôvodnenie: „Keďže oba výskumy z rokov 2008 aj 2018 ukázali, že v slovenskej spoločnosti je silne zakorenené presvedčenie o neúčinnosti participácie občanov, je potrebné toto presvedčenie meniť šírením príkladov dobrej praxe a pozitívnou osobnou skúsenosťou s participáciou. Súhrnom možno konštatovať, že miera zapájania občanov do mechanizmov a oblastí riadenej participácie, ako aj miera povedomia o tom, že takéto možnosti existujú je stále pomerne nízka a poskytuje veľký priestor na zlepšenie.“¹

Pilotná schéma budovania kapacít verejnej správy v oblasti participatívnej tvorby verejných politík predstavuje efektívny mechanizmus zavádzania inovatívnych opatrení do praxe verejnej správy. Pilotná schéma sa vnútorne člení na tri samostatné bloky, ktoré pokrývajú jednotlivé segmenty verejnej správy (štátna správa, regionálna územná samospráva, miestna územná samospráva), ako aj časť venovanú transferu poznatkov a skúseností.

Tri špecializované pilotné schémy sú:

- **Pilotná schéma 1/ BUDOVANIE KAPACÍT PRE OBLASŤ PARTICIPATÍVNEJ TVORBY VEREJNÝCH POLITÍK V PROSTREDÍ ŠTÁTNEJ SPRÁVY**
- **Pilotná schéma 2/ BUDOVANIE KAPACÍT PRE OBLASŤ PARTICIPATÍVNEJ TVORBY VEREJNÝCH POLITÍK V PROSTREDÍ SAMOSPRÁVNÝCH KRAJOV**
- **Pilotná schéma 3/ BUDOVANIE KAPACÍT PRE OBLASŤ PARTICIPATÍVNEJ TVORBY VEREJNÝCH POLITÍK V PROSTREDÍ ÚZEMNEJ SAMOSPRÁVY PROSTREDNÍCTVOM TRANSFERU DOBREJ PRAXE NP PARTI**

1.1/ PILOTNÁ SCHÉMA 1 - BUDOVANIE KAPACÍT PRE OBLASŤ PARTICIPATÍVNEJ TVORBY VEREJNÝCH POLITÍK V PROSTREDÍ ÚSTREDNÝCH ORGÁNOV ŠTÁTNEJ SPRÁVY

Stručná charakteristika pilotnej schémy 1: riadené budovanie kapacít v prostredí štátnej správy. Zapojených minimálne 5 rezortov formou spolupráce s využitím inštitútu Memoranda o spolupráci a záväzkov z Akčných plánov Iniciatívy pre otvorené vládnutie. Riadená participatívna tvorba verejných politík s využitím systému vzdelávania, tréningov, seminárov, konzultácií, mentorstva a couchingu, realizovaná na princípe „peer education“ /učenie sa praxou.

Hlavný cieľ pilotnej schémy 1: príprava, zaškolenie a sieťovanie odborných zamestnancov, ktorí môžu v budúcnosti zohrať úlohu „ambasádorov participácie“ v prostredí štátnej správy a „agentov zmeny“ pre oblasť otvoreného vládnutia v prostredí štátnej správy.

Princípy pilotnej schémy 1:

- **vzdelávanie:** systematické a riadené vzdelávanie zamestnancov zapojených subjektov v oblasti zapájania verejnosti do tvorby verejných politík s využitím metodík a výsledkov národného projektu ÚSV ROS – Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných politík, učenie praxou a v praxi, teda priamo v každodennej prevádzke subjektov ŠS, pri zabezpečení ďalšieho vzdelávania v rámci jednotlivých etáp participatívneho procesu,
- **partnerstvá a dialóg:** posilnenie spolupráce a vzájomný dialóg medzi verejnou správou, občanmi a mimovládnyimi neziskovými organizáciami (ďalej len MNO) v procese tvorby verejných politík na národnej úrovni,
- **informovanosť a zapájanie verejnosti:** cielené informovanie a zapájanie verejnosti do tvorby verejných politík tak, aby formálnu participáciu nahradila riadená participácia ako základný predpoklad kvalitnejších verejných politík a zvyšovania dôvery medzi občanom a inštitúciami,
- **verejné politiky, realizované na participatívnom princípe:** podpora participatívnych procesov tvorby verejných politík, realizovaných v spolupráci s expertmi ÚSV ROS s využitím neformálneho vzdelávania, konzultácií, poradenstva a couchingu,

¹ Spôsoby a miera participácie verejnosti na tvorbe verejných politík, str. 22-23

- **sieťovanie:** vznik platforiem a sietí na podporu zavádzania participácie do praxe štátnej správy

Štruktúra pilotnej schémy 1:

- ✓ **identifikácia verejných politík**, ktoré rezorty plánujú spracovať participatívne,
- ✓ **úvodné pracovné stretnutie** zástupcov zapojených ministerstiev s expertmi ÚSV ROS, spojené s úvodným školením, informáciami o priebehu pilotnej schémy a konzultačným procesom k priebehu implementácie
- ✓ **realizácia základného modulu vzdelávania**
  - pre poverených zamestnancov / „koordinátorov participácie“ jednotlivých rezortov pre oblasť participatívnej tvorby verejných politík,
  - pre ostatných zamestnancov subjektu štátnej správy,
- ✓ **realizácia nadstavbových modulov vzdelávania formou tematických workshopov**
  - pre poverených zamestnancov / „koordinátorov participácie“ jednotlivých rezortov pre oblasť participatívnej tvorby verejných politík,
- ✓ **analytické činnosti**, spojené s prípravou verejnej politiky so zapojením expertov ŠS a MNO - príprava a spracovanie podkladov pre návrh **participatívneho scenára tvorby verejnej politiky**,
  - identifikácia problémov a ich analýza,
  - analýza súčasného stavu a možností implementácia verejnej politiky,
  - analýza budúceho vývoja a východiská rámcovej vízie / priorít / cieľov,
  - analýza relevantných zainteresovaných aktérov,
  - identifikácia úrovne zapojenia verejnosti do tvorby verejnej politiky,
  - identifikácia metód zapojenia verejnosti,
- ✓ **spracovanie vstupnej správy**, zameranej na zadefinovanie problémových oblastí, ktoré má verejná politika riešiť, identifikáciu cieľov participatívneho procesu, aktérov, úrovne zapojenia verejnosti s návrhom **participatívneho scenára tvorby verejnej politiky**,
- ✓ **implementácia participatívneho procesu**,
- ✓ **pravidelné pracovné stretnutia** so zamestnancami, ktorí boli poverení realizovať verejnú politiku participatívne a zabezpečenie pravidelné **skupinové poradenstvo a individuálne konzultácie** pre zástupcov jednotlivých pilotných projektov,
- ✓ **pravidelné informačno-komunikačné aktivity** - príprava a realizácia prezentačných alebo informačných podujatí a odborných konferencií k participatívnej tvorbe verejnej politiky.

Detailný popis činností, realizovaných v rámci pilotnej schémy 1:

identifikácia subjektov ÚOŠS

Identifikácia a výber subjektov ÚOŠS prebehol v rámci [Výzvy na predkladanie žiadostí o spoluprácu na pilotnej schéme: Budovanie kapacít pre oblasť participatívnej tvorby verejných politík v prostredí ústredných orgánov štátnej správy \(ÚOŠS\)](#), vyhlásenej dňa 29.apríla 2020. Do výzvy sa svojou žiadosťou o spoluprácu zapojilo deväť subjektov ÚOŠS:

1. Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky,
2. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky,
3. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky,
4. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky,
5. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky,
6. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky,
7. Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky,
8. Úrad vlády Slovenskej republiky,
9. Národný bezpečnostný úrad.

Poznámka: Popis pilotných projektov sú samostatnou časťou opisu

identifikácia verejných politík

Za každý rezort – subjekt štátnej správy bola identifikovaná jedna verejná politika, ktorá si vyžaduje široké zapojenie zainteresovaných aktérov a verejnosti. Podmienkou výberu bolo, že pôjde o **verejné politiky, ktoré prispievajú k vnútroštátnej implementácii Agendy 2030** v previazaní na základné priority a Návrh národných priorít Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj, schválených vládou SR 13. júna 2018:

- **Vzdelanie pre dôstojný život,**
- **Smerovanie k znalostnej a environmentálne udržateľnej ekonomike pri demografických zmenách a meniacom sa globálnom prostredí,**
- **Znižovanie chudoby a sociálna inklúzia,**
- **Udržateľné sídla, regióny a krajina v kontexte zmeny klímy,**
- **Právny štát, demokracia a bezpečnosť,**
- **Dobré zdravie.**

Vybrané verejné politiky prispievajú k vnútroštátnej implementácii Agendy 2030, ktorá je základným dokumentom strategického plánovania v SR pre ústrednú, regionálnu a miestnu úroveň verejnej správy, pričom politiky budú vytvorená na princípe partnerstva s akademickou obcou, súkromným sektorom, mimovládnyimi organizáciami a inými socio-ekonomickými partnermi. Vízia a stratégia rozvoja sa stane základným programovým dokumentom, z ktorého bude vychádzať príprava nového programového obdobia EÚ 2021 – 2027.

Poznámka: Pri tvorbe verejnej politiky musí subjekt ÚOŠS garantovať účasť vlastného odborného experta, kompetenčne zodpovednej osoby. Odborný garant/garantka nie je hradená z rozpočtu projektu, prideleného subjektu ÚOŠS na základe výzvy. Ide o špecialistu na vybranú tému/oblasť zvolenej verejnej politiky z radov existujúcich zamestnancov ÚOŠS.

Výsledok: deväť identifikovaných verejných politík, ktoré môžu mať charakter zásadného strategického materiálu, akčného plánu, koncepcie, právnej úpravy, alebo zákona.

identifikácia spolupracujúcich MNO

Každý zapojený subjekt ÚOŠS bol povinný identifikovať mimovládnu/e organizáciu/e, alebo expertov, ktorí budú do participatívneho procesu zapojení. Zapojenie MNO je podmienkou realizácie pilotných projektov. Cieľom je využiť know-how, expertízu, kreativitu MNO v procese tvorby verejných politík a tým skvalitniť samotné rozhodnutie subjektu verejnej správy. Oprávnené MNO sú organizácie, definované v Zákone č. 346/2018 Z. z. o registri mimovládnych neziskových organizácií:

- občianske združenia v súlade so zákonom č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov,
- neziskové organizácie, založené v súlade so zákonom NR SR č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení neskorších predpisov;
- nadácie, založené v súlade so zákonom č. 34/2002 Z. z. o nadáciách a o zmene Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov,
- organizácie založené podľa osobitného predpisu (napr. účelové organizácie zriadené cirkvou, SČK, organizácie s medzinárodným prvkom s organizačnou zložkou v SR, a i.)
- záujmové združenie právnických osôb založené v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka.

Poznámka: Pri tvorbe verejnej politiky musí subjekt ÚOŠS garantovať účasť vlastného odborného experta, kompetenčne zodpovednej osoby. Odborný garant/garantka nie je hradená z rozpočtu projektu, prideleného subjektu ÚOŠS na základe výzvy. Ide o špecialistu na vybranú tému/oblasť zvolenej verejnej politiky z radov existujúcich zamestnancov ÚOŠS.

Výsledok: deväť identifikovaných verejných politík, ktoré môžu mať charakter zásadného strategického materiálu, akčného plánu, koncepcie, právnej úpravy, alebo zákona.

úvodné pracovné stretnutie

Úvodné pracovné stretnutia k implementácii pilotnej schémy, zabezpečuje základné informácie o spôsobe realizácie pilotnej schémy a stimuláciu postojov, potrebných pre zavádzanie participácie do praxe štátnej správy.

Výsledok: naštartovanie pilotnej schémy.

- ✓ **Účastníci stretnutia:** riadiaci tím s expertmi ÚSV ROS a zamestnanci zapojených ministerstiev, poverených riadením participatívneho procesu
- ✓ **Počet účastníkov:** 15 / 3 osoby za každé zapojené ministerstvo
- ✓ **Časová dotácia:** 16 hodín
- ✓ **Štruktúra stretnutia:**
  - úvodným motivačným školením k participácii, zameraným na zmenu postojev (8 hodín),
  - informácie a diskusia o priebehu pilotnej schémy (8 hodín).
- ✓ **Miesto realizácie:** Bratislava

realizácia základného modulu vzdelávania

Poznatková nepripravenosť alebo odborná poddimenzovanosť subjektov štátnej správy na zavádzanie participatívnej tvorby verejných politík je jednou zo základných bariér kvalitnej participácie a zapájania verejnosti do tvorby politík. V mnohých prípadoch sa pohľad zamestnancov štátnej správy sa redukuje na medzirezortné pripomienkové konanie a snaha o proparticipatívne opatrenia naráža na rezistenciu zamestnancov verejnej správy.

Výsledok: zmena postojev k participácii, ale najmä posilnenie základných poznatkov a zručností zamestnancov ŠS, potrebných pre tvorbu verejných politík s účasťou verejnosti.

Poznámka: Základný modul vzdelávania ponúka možnosť preškoliť zamestnancov cez program **Participatívna tvorba verejných politík**, ktorý je výsledkom NP PARTI I. Za jeho metodickú prípravu a testovaním na zamestnancoch verejnej správy stojí ÚSVROS a PDCS – Partners for Democratic Change Slovakia, konkrétne renomovaní experti: Dušan Ondrušek a Kaja Miková.

Výber a identifikácia cieľových skupín: Prax z realizovanej pilotnej schémy participatívnej tvorby verejných politík v rámci NP PARTI ukázala, že investícia do osôb, ktoré sú poverené riadením participatívnych procesov nestačí. Budovanie kapacít a zmena prichádza až s rozšírením záberu aj na ďalších zamestnancov, ktorí z hľadiska svojich kompetencií a obsahu svojej pracovnej činnosti, majú zásadný vplyv na priebeh tvorby verejnej politiky. Ak chce inštitúcia zvládnuť participáciu smerom navonok k zainteresovaným skupinám a verejnosti, musí participáciu a spoločné mechanizmy zvažovania a spolurozhodovania zvládnuť v prvom rade smerom do vnútra inštitúcie. Preto sme pre efektívnu realizáciu základného vzdelávania zamestnancov ŠS identifikovali tri cieľové skupiny:

- „manažéri a koordinátori participácie“, poverení zamestnanci jednotlivých rezortov pre oblasti participatívnej tvorby verejných politík,
- „ostatní zamestnanci subjektu štátnej správy“, zamestnanci ktorí sú kľúčoví z hľadiska pokrytia témy a obsahu verejnej politiky, ako aj pre úspech „vnútroinštitucionálnej“ participácie do vnútra subjektu štátnej správy
- pre vedúcich pracovníkov ÚOŠS a „nositeľov rozhodnutí“

Úrovně vzdelávania ÚOŠS:

- ✓ **realizácia základného modulu vzdelávania**
  - pre poverených zamestnancov/„koordinátorov participácie“ jednotlivých rezortov pre oblasti participatívnej tvorby verejných politík,
  - pre ostatných zamestnancov subjektu ústrednej štátnej správy,
- ✓ **realizácia nadstavbových modulov vzdelávania formou tematických workshopov**
  - pre poverených zamestnancov / „koordinátorov participácie“ jednotlivých rezortov pre oblasti participatívnej tvorby verejných politík,
  - pre vedúcich pracovníkov ÚOŠS a „nositeľov rozhodnutí“

„manažéri a koordinátori participácie“

- ✓ **Účastníci školení:** integrovaná skupina manažérov a Koordinátorov participácie zo všetkých zapojených subjektov štátnej správy / 5 ministerstiev
- ✓ **Počet skupín:** 1 (ide o i
- ✓ **Časová dotácia:** 32 hodín (4 školiace dni po 8 hodín)

- ✓ **Obsahová štruktúra školení:**
  - Identifikácia aktérov a dizajn participatívneho procesu s dôrazom na materiál Pravidlá zapájania verejnosti do tvorby verejných politík, ktorý zakotvil 4 základné scenáre účasti verejnosti (uznesenie vlády SR č. 645/2014)²
  - Riadenie participatívnych procesov
  - Metódy participácie a realizácia participatívnych postupov
  - Monitoring a vyhodnocovanie participatívnych procesov
- ✓ **Počet zapojených lektorov:** 2 osoby
- ✓ **Miesto realizácie:** Bratislava

„ostatní zamestnanci subjektu štátnej správy“

- ✓ **Účastníci školení:** identifikovaná skupina odborných zamestnancov z každého zapojeného rezortu
- ✓ **Počet skupín:** 5
- ✓ **Časová dotácia:** 32 hodín (4 školiace dni po 8 hodín) x 5 zapojených subjektov ŠS
- ✓ **Obsahová štruktúra školení:**
  - Identifikácia aktérov a dizajn participatívneho procesu s dôrazom na materiál Pravidlá zapájania verejnosti do tvorby verejných politík, ktorý zakotvil 4 základné scenáre účasti verejnosti (uznesenie vlády SR č. 645/2014)³
  - Riadenie participatívnych procesov
  - Metódy participácie a realizácia participatívnych postupov
  - Monitoring a vyhodnocovanie participatívnych procesov
- ✓ **Počet zapojených lektorov:** 2 osoby
- ✓ **Miesto realizácie:** Bratislava

Výsledok:

- preškolená skupina minimálne 15 „koordinátorov participácie“ (3 osoby/ministerstvo) – zrealizované základné odborné vzdelávanie zamestnancov ŠS v oblasti participatívnej tvorby verejných politík.
- preškolená skupina minimálne 100 zamestnancov ŠS (20 osôb na rezort) – zrealizované základné odborné vzdelávanie zamestnancov ŠS v oblasti participatívnej tvorby verejných politík.

realizácia nadstavbových modulov vzdelávania formou tematických workshopov

Účel: zámerom je realizácia cyklu tematických workshopov a vzájomné zdieľanie skúseností, praktické diskusie realizátorov participatívnych procesov na jednotlivých rezortoch a relevantných prizvaných expertov, pretože participatívny proces tvorby politík si vyžaduje nielen širokú paletu vedomostí, ale najmä špecifické zručnosti. Workshopy sa budú realizovať ako poldňové, jednodňové, alebo dvojdňové podujatia, realizované v rámci spoločných pracovných stretnutí. Obsahové zameranie stretnutí bude súvisieť s fázou participatívnej tvorby verejných politík (príprava, realizácia a vyhodnotenie participatívneho procesu tvorby verejnej politiky) a nasadenou témou (zber podnetov z prostredia, facilitácia, riešenie konfliktov atď.).

„manažéri a koordinátori participácie“

- ✓ **Účastníci workshopov:** integrovaná skupina manažérov a Koordinátorov participácie zo všetkých zapojených subjektov štátnej správy / 5 ministerstiev
- ✓ **Typ vzdelávania:** učenie sa praxou, alebo peer - education
- ✓ **Počet skupín:** 1
- ✓ **Spôsob:** bude prebiehať v pravidelných intervaloch v priebehu 24 mesiacov
- ✓ **Časová dotácia:** 18 dní x 8 hodín = 144 hodín
- ✓ **Obsahové zameranie workshopov:**
  - facilitácia - vedenie malých a veľkých stretnutí, (2 dni),
  - verejné konzultácie, verejné zvažovanie/deliberácia (2 dni),
  - zapájanie zraniteľných skupín do tvorby verejných politík (1 deň),
  - riešenie konfliktov (2 + 1 deň),
  - zber podnetov zo strany verejnosti

² http://www.minv.sk/?ros_ogp_vystup

³ http://www.minv.sk/?ros_ogp_vystup

- kvantitatívne dáta: dotazníky (2 x ½ dňa) a prieskumy (2 x ½ dňa)
    - kvalitatívne dáta: fokusové skupiny (1 deň) a pološtruktúrované rozhovory (1 deň),
  - priebežné vyhodnocovanie a sumarizácia podnetov verejnosti (1 deň),
  - lepšia informovanosť a dostupnosť informácií pre verejnosť s využitím e-nástrojov (2 x ½ dňa),
  - iné v zmysle dynamicky zadaných potrieb na projekte (4 x 1 deň).
- ✓ **Počet zapojených lektorov:** 15 – 20 osôb
- ✓ **Miesto realizácie:** Bratislava

„vedúci pracovníci ÚOŠS a „nositelia rozhodnutí“

Účel: zámerom je realizácia cyklu on-line alebo prezenčných tematických workshopov k priebehu participatívneho procesu pre vedúcich zamestnancov ÚOŠS a „nositeľov rozhodnutí“, ktorí môžu podporiť proces cieleného zapájania verejnosti na ÚOŠS, ako aj vznik samostatných organizačných jednotiek, zameraných na participáciu. Ide o priebežný monitoring a vyhodnocovanie participatívnych procesov do vnútra organizácie.

- ✓ **Účastníci školení:** identifikovaná skupina pracovníkov a odborných zamestnancov z každého zapojeného subjektu ÚOŠS (vrátane napr. štátnych tajomníkov)
- ✓ **Počet skupín:** 5
- ✓ **Časová dotácia:** 18 hodín (6 workshopov po 3 hodinách) x 9 zapojených subjektov ÚOŠS
- ✓ **Obsahová štruktúra školení:**
  - správa z priebehu participatívnych procesov – priebežný monitoring a vyhodnocovanie participatívnych procesov do vnútra organizácie,
  - identifikácia prínosov participatívneho procesu s dôrazom na dobré/zlé príklady a „lessons learn“,
- ✓ **Počet zapojených lektorov:** 2 osoby
- ✓ **Miesto realizácie:** Bratislava

Výsledok:

- preškolená skupina minimálne 15 „koordinátorov participácie“ (3 osoby/ministerstvo) – zrealizované nadstavbové špecializované vzdelávanie zamestnancov ŠS v oblasti participatívnej tvorby verejných politík,
- existujúca sieť odborne pripravených zamestnancov, ktorí môžu v budúcnosti zohrať úlohu „ambasádorov participácie“ v prostredí štátnej správy a „agentov zmeny“ pre oblasť otvoreného vládnutia v prostredí štátnej správy,
- zrealizovaných 54 workshopov pre vedúcich pracovníkov ÚOŠS a nositeľov rozhodnutí ÚOŠS.

analytické činnosti

Cieľom analytických činností, spojených s prípravou verejnej politiky so zapojením expertov ŠS a MNO je príprava participatívneho procesu a spracovanie podkladov pre spracovanie Vstupnej správy a návrh participatívneho scenára tvorby verejnej politiky. Ide o analytických činnosti, ktorých cieľom je zabezpečiť:

- identifikáciu problémov a ich analýzu,
- analýzu súčasného stavu a možností implementácia verejnej politiky,
- analýzu budúceho vývoja a východiská rámcovej vízie / priorít / cieľov,
- analýzu relevantných zainteresovaných aktérov,
- identifikáciu úrovne zapojenia verejnosti do tvorby verejnej politiky,
- identifikáciu metód zapojenia verejnosti.

Dôležitá poznámka: Projekt nefinancuje práce spojené s tematickou/obsahovou stránkou verejnej politiky, teda tvorbou obsahu verejnej politiky. V rámci tejto fázy projekt podporuje len náklady na:

- metodické vedenie pri **príprave Vstupnej správy** cez pravidelné pracovné stretnutia expertov ÚSV ROS s manažérmi/koordinátormi participácie,
- realizáciu nadstavbových modulov vzdelávania formou tematických workshopov (lektori/experti a náklady na stretnutia/workshopy),
- skupinové konzultácie a individuálne poradenstvo **k príprave participatívneho procesu** (experti/konzultanti).

Výsledok:

- spracovaná štruktúra Vstupnej správy pre deväť verejných politík identifikovaných subjektom ŠS
- odborné podklady pre spracovanie Vstupných správ (analýzy, prieskumy)
- podklady pre spracovanie participatívnych scenárov k deviatim verejným politikám
  - návrh zoznamu aktérov participatívneho procesu
  - identifikovaná úroveň tvorby verejnej politiky
  - identifikované metódy zapojenia verejnosti do procesu tvorby verejnej politiky

spracovanie vstupnej správy a návrh participatívneho scenára tvorby verejnej politiky

Cieľom je spracovanie dokumentu **Vstupnej správy**, ktorý bude predložený verejnosti na odbornej konferencii, zameraný na popis východiskového stavu, zadefinovanie problémových oblastí, ktoré má verejná politika riešiť, ale hlavne identifikáciu cieľov participatívneho procesu, identifikáciu aktérov, predstavenie úrovne zapojenia verejnosti s konkrétnym návrhom **participatívneho scenára tvorby verejnej politiky**.

Každý z pilotných projektov bude predstavovať originálny scenár participatívnej prípravy a tvorby verejnej politiky. Participatívne scenáre tvorby verejných politík musia byť založené na princípe spolupráce, partnerstva a účasti zainteresovaných skupín, verejnosti a občanov.

Dôležitá poznámka: Projekt nefinancuje práce spojené s tematickou/obsahovou stránkou Vstupnej správy, teda tvorbou obsahu Vstupnej správy. V rámci tejto fázy projekt podporuje len náklady na:

- **metodické vedie pri tvorbe Vstupnej správy** cez pravidelné pracovné stretnutia expertov ÚSV ROS s manažérmi/koordinátormi participácie a ďalšími zástupcami zapojených ministerstiev,
- realizáciu nastavbových modulov vzdelávania formou **tematických workshopov** (lektori/experti a náklady na stretnutia/workshopy),
- **skupinové konzultácie a individuálne poradenstvo k spracovaniu participatívneho scenára tvorby verejnej politiky** (experti/konzultanti),
- **odborné konferencie** spojené s prezentáciami Vstupných správ - verejné diskusie a zvažovanie o navrhovanom participatívnom scenári tvorby verejnej politiky = otvorenie participatívneho procesu tvorby verejnej politiky
- **tvorbu videoblogov** s realizátormi, aktérmi tvorby verejných politík, zapojenými odborníkmi a zazmluvnenými expertmi s cieľom zabezpečiť informačnú podporu pre jednotlivé pilotné projekty.

Výsledok:

- deväť Vstupných správ k deviatim verejným politikám
- deväť participatívnych scenárov k deviatim verejným politikám vrátane časových harmonogramov k navrhovanému participatívneho procesu
- deväť odborných konferencií

implementácia participatívneho procesu

Participatívny proces predstavuje konštruktívnu komunikáciu dovnútra inštitúcie a kvalitný dialóg **expertov, zainteresovaných aktérov a verejnosti**. Komunikácia prebieha najmä formou stretnutí. Predmetom pracovných stretnutí je spolutvorba, prerokovanie a pripomienkovanie konkrétnych verejných politík, ktoré sú predmetom participatívneho procesu.

Dôležitá poznámka: Projekt nefinancuje práce spojené implementáciou participatívneho procesu verejnej politiky. V rámci tejto fázy projekt podporuje len náklady na:

- **pravidelné pracovné stretnutia** expertov ÚSV ROS s manažérmi/koordinátormi participácie,
- **realizáciu nastavbových modulov vzdelávania** formou tematických workshopov (lektori/experti a náklady na stretnutia/workshopy),
- skupinové konzultácie a individuálne poradenstvo **k realizácii participatívneho procesu** (experti/konzultanti),
- **odborné konferencie** o podobe spracovanej verejnej politiky – verejná prezentácia a diskusia o spracovanom návrhu verejnej politiky, ktorá vznikla so zapojením verejnosti,

- **tvorbu videoblogov** s realizátormi, aktérmi tvorby verejných politík, zapojenými odborníkmi a zazmluvnenými expertmi s cieľom zabezpečiť informačnú podporu pre jednotlivé pilotné projekty.

Výsledok:

- deväť zrealizovaných participatívnych procesov
- deväť verejných politík realizovaných v partnerstve a so zapojením verejnosti
- deväť odborných konferencií

pravidelné pracovné stretnutia, skupinové poradenstvo a individuálne konzultácie

Cieľom pravidelných pracovných stretnutí zástupcov projektového tímu, expertov ÚSV ROS a koordinátorov/manažérov participácie je **pravidelný monitoring a hodnotenie existujúcich participatívnych procesov**, zameraný na identifikáciu bariér a rizík, definovanie dynamických riešení, orientovaných na ich elimináciu, plánovanie ďalších činností v rámci participatívnych procesov na jednotlivých ministerstvách, podporné/nadstavbové workshopy zamerané na zvládnutie **konkrétnych fáz a situácií** (vedenie verejného stretnutia, facilitácia tímu rôznych predstaviteľov s rôznymi očakávaniami, príprava komunikačnej stratégie pre verejnosť, riadenie informačnej kampane, riešenie konfliktov v procese), ako aj k odpočtu dosiahnutých výsledkov.

- ✓ **Účastníci stretnutia:**
- ✓ **Počet stretnutí:** 24 pracovných stretnutí (mesačná periodicita) a jedno rezervné dvojdňové pracovné stretnutie k ukončeniu a vyhodnoteniu pilotnej schémy (spolu 9).
- ✓ **Počet účastníkov:** 18 - 20
- ✓ **Miesto realizácie:** Bratislava s výnimkou záverečného stretnutia

Výsledok:

- 24 zrealizovaných pracovných stretnutí
- minimálne 14 skupinových konzultácií

pravidelné informačno-komunikačné aktivity

V rámci pilotnej schémy bude prebiehať **riadený informačný a komunikačný proces** o cieľoch, priebehu a dosiahnutých výsledkoch v rámci pilotnej schémy. Budú využívané metódy tlačových konferencií, informačné dni a odborné konferencie, videoblogov s realizátormi, aktérmi tvorby verejných politík, odborníkmi.

- **Tlačové konferencie** - zabezpečujú informačnú podporu pilotných projektov s dôrazom na účasť zástupcov elektronických a printových médií.
- **Informačné dni** - cieľom informačných dní je informovať laickú i odbornú verejnosť o realizácii pilotných projektov a pilotnej schéme formou riadených prezentácií, diskusií s odborníkmi, so zástupcami zapojených subjektov VS, MNO, ďalších aktérov. Majú charakter jednodňových stretnutí zástupcov projektu (projektový tím, pilotná schéma, experti) s odbornou i laickou verejnosťou. Dĺžka pracovných stretnutí sa mení v závislosti od charakteru stretnutia.
- **Odborné konferencie** - samostatným komunikačným nástrojom bude **séria odborných jednodňových konferencií** ku konkrétnym pilotným projektom / participatívne pripravovaným verejným politikám.
  - **Účelom realizovaných konferencií je:**
    - informovať o otvorení participatívneho procesu – verejná diskusia a zvažovanie o navrhovanom participatívnom scenári
    - informovať o podobe participatívne tvorenej verejnej politiky – verejná diskusia k navrhovanej verejnej politike, spracovanej so zapojením verejnosti a v partnerstve s MNO
  - **Tematicky sa odborné konferencie venujú:**
    - procesu participatívnej prípravy a tvorby verejnej politiky
    - konkrétnej oblasti výkonu správy a problematike, ktorú subjekty štátnej správy/pilotné projekty riešia v previazaní na výsledný návrh verejnej politiky a navrhované opatrenia, inovatívne postupy a riešenia, očakávané zmeny po zavedení verejnej politiky

Odborné konferencie sú celodenné podujatia pre cca 100 osôb. Skupina účastníkov predstavuje integrovanú cieľovú skupinu, zloženú z predstaviteľov VS v previazaní na volených predstaviteľov a

odborných zamestnancov subjektov VS, zapojených odborných expertov, ako aj zástupcov pilotných projektov z radov MNO a aktívnych občanov, zohrávajúcich kľúčovú úlohu v procese tvorby verejných politík v rámci pilotnej schémy.

- **Videoblogy** - v rámci pilotnej schémy budeme spracovávať videoblogy s realizátormi, aktérmi tvorby verejných politík, zapojenými odborníkmi a zazmluvnenými expertmi s cieľom zabezpečiť informačnú podporu pre jednotlivé pilotné projekty. Videozáznamy bude možné použiť pre web stránku ÚSV ROS, web stránku projektu, pre zdieľanie na sociálnych sieťach.

Výsledok:

- deväť tlačových správ a tlačových konferencií
- osemnásť odborných konferencií
- 27 informačných dní
- 27 videovizitiek / videoblogov

Sumarizácia výsledkov pilotnej schémy 1:

- deväť identifikovaných verejných politík, ktoré môžu mať charakter zásadného strategického materiálu, akčného plánu, koncepcie, právnej úpravy, alebo zákona,
- zrealizovaná pilotná schéma,
- zrealizovaných deväť verejných politík realizovaných v partnerstve a so zapojením verejnosti,
- spracovaných deväť Vstupných správ k deviatim verejným politikám,
- spracovaných a prerokovaných deväť participatívnych scenárov k deviatim verejným politikám vrátane časových harmonogramov k navrhovanému participatívneho procesu,
- zrealizovaných osemnásť odborných konferencií,
- zrealizovaných 27 informačných dní,
- spracovaných 27 videovizitiek / videoblogov k participatívnej tvorbe politík,
- preškolená a pripravená skupina minimálne 10 -15 „koordinátorov participácie“ (2-3 osoby/rezort) – zrealizované základné odborné vzdelávanie a nadstavbové moduly vzdelávania formou tematických workshopov, pracovných stretnutí, skupinových konzultácií a individuálneho poradenstva,
- preškolená a pripravená skupina minimálne 180 zamestnancov ŠS (20 osôb na rezort) – zrealizované základné odborné vzdelávanie zamestnancov štátnej správy v oblasti participatívnej tvorby verejných politík.
- zrealizovaných 54 motivačných workshopov pre vedúcich pracovníkov ÚOŠS a nositeľov rozhodnutí ÚOŠS.

Dopady pilotnej schémy 1:

- **zmena postojov k participácii**, ale najmä **posilnenie základných poznatkov a zručností zamestnancov štátnej správy**, potrebných pre tvorbu verejných politík s účasťou verejnosti v rámci zapojených subjektov ŠS
- **vybudovaná sieť/platforma odborných zamestnancov ŠS**, ktorí môžu v budúcnosti zohrať úlohu „ambasádorov participácie“ v prostredí štátnej správy a „agentov zmeny“ pre oblasť otvoreného vládnutia v prostredí štátnej správy.
- **pripravené podmienky na vznik samostatných organizačných jednotiek**, ktoré budú mať na zapojených ministerstvách v kompetencii participáciu – zabezpečenie informovanosti a zapájanie verejnosti do tvorby verejných politík v gescii zapojeného subjektu štátnej správy

Financovanie pilotnej schémy 1:

Náklady na strane ÚSV ROS: rozpočet projektu, ako aj zodpovednosť za realizáciu a čerpanie finančných prostriedkov z EŠIF, je na strane ÚSV ROS. Vzdelávacie a školiace aktivity, pracovné stretnutia poverených zamestnancov „manažérov a koordinátorov participácie ÚOŠS“, vybrané informačno-komunikačné podujatia (odborné konferencie, informačné dni), ako aj výdavky na lektorov a konzultantov pre nastavenie, riadenie a vyhodnocovanie participatívneho procesu, budú hradené ÚSV ROS. Súčasťou nákladov na strane ÚSV ROS sú aj náklady na expertov MNO. Súčasťou sú aj náklady na odborných garantov a asistentov, ktorý zabezpečujú realizáciu pilotnej schémy po odbornej a obsahovej stránke.

Náklady na strane ÚOŠS: mzdové výdavky „manažérov a koordinátorov participácie“ sú hradené ÚOŠS, ako aj ďalšie projektom nerozpočítované náklady spojené s participatívnym procesom (iné informačné a komunikačné podujatia, zamerané na účasť verejnosti ako napr.: okrúhle stoly, pracovné skupiny, panelové diskusie, tvorba odborných analýz a obsahovej časti verejnej politiky atď.)

PILOTNÝ PROJEKT 1: MINISTERSTVO DOPRAVY A VÝSTAVBY SR PODPORA UDRŽATEĽNEJ MOBILITY – ZÁKON O VEREJNEJ OSOBNEJ DOPRAVE

Participatívny proces bude naviazaný na tvorbu verejnej politiky: Podpora udržateľnej mobility – zákon o verejnej osobnej doprave

Previazanie na Agendu 2030: Udržateľná doprava, regionálny rozvoj, udržateľné sídla, regióny a krajina v kontexte zmeny klímy

Odborný garant za MDV SR: Ing. Ján Krak

Zapojené MNO: Inštitút verejnej dopravy

Stručná charakteristika verejnej politiky: Nový Zákon o verejnej osobnej doprave zabezpečí podporu udržateľnej mobility najmä prostredníctvom verejnej osobnej dopravy. V súčasnosti čelíme výraznému nárastu individuálnej automobilovej dopravy (IAD), ktorá má nepriaznivý vplyv na životné prostredie, bezpečnosť a spôsobuje kongescie. Súčasný stav vo verejnej osobnej doprave sa vyznačuje slabšou koordináciou vyplývajúcou z toho, že plánovanie, objednávanie a financovanie verejnej dopravy sa realizuje na úrovni viacerých verejných subjektov. Ministerstvo dopravy a výstavby SR financuje železničnú dopravu, vyššie územné celky prímestských autobusovú dopravu a mestá mestskú hromadnú dopravu. Slabšia koordinácia verejnej dopravy medzi uvedenými subjektmi spôsobuje nesúlad v dopravnom systéme najmä v prepojení medzi jednotlivými módmi dopravy, čo sa prejavuje jej nižšou konkurencieschopnosťou a efektívnosťou, čo sa prejavuje jej trvalým poklesom na delbe prepravnej práce a nedostatočným zabezpečením dopravnej obslužnosti územia jednotlivými objedávateľmi dopravných služieb. Cieľom je zabezpečiť lepšiu koordináciu pri objednávaní služieb vo verejnom záujme v cestnej doprave, doprave na dráhach a mestskej doprave, verejnej osobnej lodnej doprave.

PILOTNÝ PROJEKT 2: MINISTERSTVO VNÚTRA SR STRATÉGIA KRÍZOVÉHO RIADENIA

Participatívny proces bude naviazaný na tvorbu verejnej politiky: Stratégia krízového riadenia

Previazanie na Agendu 2030: Právny štát, demokracia a bezpečnosť

Odborný garant za MV SR: plk. Ing. Marián Dritomský

Zapojené MNO: Dobrovoľné hasičské zbory obcí, dobrovoľné organizácie horskej záchranej služby, zastrešené Asociáciou horských záchranárov a ďalší zástupci MNO v previazaní na dynamické potreby projektu a participatívneho procesu.

Stručná charakteristika verejnej politiky: Stratégia krízového riadenia je kľúčovou oblasťou v rámci Agendy 2030 z hľadiska úloh a činností vyplývajúcich z Ústavného zákona 227/2003 o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu, zo Zákona NR SR č.42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva, Zákona č.129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme v znení neskorších predpisov. Potreba riešenia krízových situácií za aktívnej podpory využívania rozhodovacích procesov na základe dostupných a potrebných dát, skúseností a poznatkov z riešenia krízovej situácie vyvolanej ochorením COVID-19 spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2 na úrovni jednotlivých orgánov krízového riadenia a relevantných aktérov (vrátane mimovládnych organizácií). Zámerom je podporiť komplexný rozvoj záchranných zložiek integrovaného záchranného systému, technologický rozvoj ich koordinačných a operačných stredísk a ich vzájomnú interoperabilitu vedúcu k dosiahnutiu adekvátnej pripravenosti a umožnenie reakcie záchranných zložiek na mimoriadne udalosti a krízové situácie so zapojením dobrovoľníctva ako dôležitého piliera pri riešení krízových situácií.

PILOTNÝ PROJEKT 3: MINISTERSTVO SPRAVODLIVOSTI SR OBCHODNÝ REGISTER A ŽIVOTNÉ SITUÁCIE PODNIKATEĽOV

Participatívny proces bude naviazaný na tvorbu verejnej politiky: Zavedenie a zefektívnenie funkčného prepojenia verejných registrov týkajúcich sa podnikateľského sektora s cieľom zvýšiť transparentnosť podnikateľského prostredia

Previazanie na Agendu 2030: Právny štát, demokracia, bezpečnosť, zlepšenie vymožitelnosti práva a prístupu k spravodlivosti pre všetkých, ochrana ľudských práv

Odborný garant za MS SR: JUDr. Martin Maliar

Zapojené MNO: Slovensko Digital, Podnikateľská aliancia Slovenska, Republiková únia zamestnávateľov, Združenie mladých podnikateľov Slovenska, Slovenský živnostenský zväz, Klub 500

Stručná charakteristika verejnej politiky: Konkurencieschopnosť slovenských podnikov je určovaná predovšetkým prostredím, v ktorom vyvíjajú svoje aktivity. Podnikanie, a najmä rozvoj malého a stredného podnikania, považuje vláda Slovenskej republiky za kľúčový predpoklad ekonomického rastu a rozvoja v regiónoch. V rámci podpory zlepšenia podmienok pre podnikanie je potrebné orientovať sa najmä na zlepšenie legislatívnych a administratívnych podmienok, na poskytovanie služieb a na vytváranie stimulov pre podporu podnikania. Verejná politika je naviazaná na implementáciu nového informačného systému obchodného registra, ktorý plne nahradí existujúce riešenie a zároveň pokryje všetky očakávané legislatívne a procesné zmeny súvisiace so službami obchodného registra a aktuálnymi potrebami modernizácie týchto služieb. Výsledkom bude nasadenie konkrétnych elektronických služieb (napr. začatie podnikania, administratívny a ekonomický chod podniku, ukončenie podnikania a občan a štát), zabezpečenie týchto životných situácií, zverejnenie data-setov otvorených dát a optimalizácia procesov poskytovania služieb obchodného registra. Cieľom je zvýšenie kvality a integrity dát v obchodnom registri tak, aby mohli byť použiteľné na právne účely on-line, čím by sa eliminovala potreba výpisov z obchodného registra.

PILOTNÝ PROJEKT 4: MINISTERSTVO PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR ZJEDNOTENIE POSUDKOVEJ ČINNOSTI A ZEFEKTÍVNIENIE SYSTÉMU POSKYTOVANIA PEŇAŽNÝCH PRÍSPÉVKOV NA KOMPENZÁCIU SOCIÁLNYCH DÔSLEDKOV ŤAŽKÉHO ZDRAVOTNÉHO POSTIHNUTIA

Participatívny proces bude naviazaný na tvorbu verejnej politiky: Vytvorenie jednotného systému posudkovej činnosti a zefektívnenie systému poskytovania peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia

Previazanie na Agendu 2030: Znižovanie chudoby a sociálna inklúzia

Odborný garant za MPSVaR SR: JUDr. Katarína Fedorová, PhD.

Zapojené MNO: Platforma rodín detí so zdravotným znevýhodnením

Stručná charakteristika verejnej politiky: Z podnetov organizácií zastupujúcich rodiny s deťmi so zdravotným znevýhodnením vyplýva, že posudzovanie zdravotného stavu dieťaťa úradmi vnímajú ako zložité a neobjektívne (dieťa so zdravotným postihnutím je posudzované opakovane, podľa rôznych zákonov, rôznymi spôsobmi). Systém kompenzácií zdravotného postihnutia podľa nich nedostatočne reaguje na potreby detí s rôznymi formami zdravotného znevýhodnenia. Vláda SR sa vo svojom Programovom vyhlásení vlády zaviazala vytvoriť jednotný systém posudkovej činnosti a prehodnotiť systém poskytovania peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia. V záujme plnenia záväzkov vyplývajúcich o.i. z Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným znevýhodnením, sa Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR bude zaoberať podnetmi organizácií zastupujúcich rodiny s deťmi so zdravotným znevýhodnením a prizve ich k spolupráci vedúcej k zjednoteniu posudkovej činnosti a k zefektívneniu systému kompenzácií ťažkého zdravotného postihnutia.

PILOTNÝ PROJEKT 5: MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SR ZÁKON O ZMENE KLÍMY

Participatívny proces bude naviazaný na tvorbu verejnej politiky: Zákon o zmene klímy

Previazanie na Agendu 2030: Zmena klímy, ochrana biodiverzity, ochrana a trvalo udržateľné využívanie prírodných zdrojov, udržateľná spotreba s prepojením na témy obehového hospodárstva a zeleného rastu

Odborný garant za MŽP SR: Ing. Gabriela Fischerová

Zapojené MNO: Priatel'ia Zeme - CEPA

Stručná charakteristika verejnej politiky: Aktuálna správa OSN hovorí, že do konca storočia môže hladina oceánu stúpnuť až o meter a teplota narásť o 1 až 4 stupne. To prinúti stovky miliónov ľudí k migrácii a povedie ku zmene až zániku niektorých ekosystémov a poklesu biodiverzity. Klimatická zmena a pokles biodiverzity sú spojené nádoby a ich riešenie je kľúčom k udržaniu nášho života na Zemi. V programovom vyhlásení vlády na roky 2020-2024 sa Vláda SR prihlásila k záväzku prijať zákon o zmene klímy. Prijatie zákona je v súlade s cieľmi deklarovanými

v programovom vyhlásení vlády, ako aj so súvisiacimi krokmi na úrovni Európskej únie. Cieľom verejnej politiky je prijatie zákona o zmene klímy, prostredníctvom riadeného zapájania verejnosti do tvorby verejných politík. Výsledkom prijatia zákona je vyššia spoločenská akceptovateľnosť zákona a prepojenie odborníkov z oblasti zmeny klímy, akademickej sféry, ako aj z radov občianskej spoločnosti. Zároveň bude slúžiť na dosiahnutie klimatickej neutrality do roku 2050, ktorá bola deklarovaná v Európskej zelenej dohode.

PILOTNÝ PROJEKT 6: MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR ŠKOLSKÁ POLITIKA

Participatívny proces bude naviazaný na tvorbu verejnej politiky: Školská politika - Tvorba Koncepcie globálneho vzdelávania a návrhy na usmernenia príp. novelu zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve

Previazanie na Agendu 2030: Vzdelanie pre dôstojný život, znižovanie chudoby a sociálna inklúzia, udržateľné sídla, regióny a krajina v kontexte zmeny klímy, právny štát, demokracia a bezpečnosť, dobré zdravie

Odborný garant za MŠVVaŠ SR: Mgr. Katarína Deáková

Zapojené MNO: Platforma rozvojových organizácií – Ambrela

Stručná charakteristika verejnej politiky: Vzdelanie a kvalitné vzdelávanie je jedným z pilierov smerovania k trvalo udržateľnej spoločnosti, založenej na znalostnej, environmentálne udržateľnej a obehovej ekonomike, pri demografických a klimatických zmenách a meniacom sa globálnom prostredí. V týchto súvislostiach preto, popri klasickom vzdelávaní, vnímame aj rôzne iné jeho formy a druhy, napríklad globálne, občianske, či duálne vzdelávanie, odborné vzdelávanie a prípravu, vrátane celoživotného vzdelávania, ako aj vzdelávanie v oblastiach výskumu, vývoja a inovácií. V tejto súvislosti je potrebné, aby sa MŠVVaŠ SR, samosprávne kraje, obce a mestá podieľali na prepojení systému odborného vzdelávania a prípravy s trhom práce, či strategicky plánovali uplatnenie absolventov jednotlivých škôl, učebných a študijných odborov v praxi. Činnosť stredných škôl by v tomto procese mala korelovať s požiadavkami trhu práce s využitím existujúcich kapacitných, materiálnych a personálnych podmienok škôl, a to v súlade s efektívnym vynaložením finančných prostriedkov. Cieľom je, aby sa verejnosť (zákonní zástupcovia žiaka, miestne organizácie, verejnosť) a žiaci (žiacke školské rady) mohli aktívne podieľať na školskej politike svojej školy v súlade s potrebami na regionálnej alebo komunitnej úrovni.

PILOTNÝ PROJEKT 7: MINISTERSTVO KULTÚRY SR KULTÚRA PRE MLADÝCH, ALEBO KULTÚRNY FENOMÉN

Participatívny proces bude naviazaný na tvorbu verejnej politiky: Stratégia uplatniteľnosti absolventov umeleckých škôl a smerov v praxi, ktorá bude obsahovať analýzu súčasného stavu a akčný plán navrhovaného inovatívneho postupu. Vytvorenie podmienok pre uplatnenie absolventov umeleckých škôl v procese rozvoja miestnej a regionálnej kultúry, v kreatívnom priemysle a cestovnom ruchu.

Previazanie na Agendu 2030: Vzdelávanie pre dôstojný život, smerovanie k znalostnej a environmentálne udržateľnej ekonomike pri demografických zmenách a meniacom sa globálnom prostredí

Odborný garant za MK SR: PhDr. Miroslava Horváthová

Zapojené MNO: Stojíme pri kultúre a ďalšie MNO v zmysle dynamických riešení na projekte

Stručná charakteristika verejnej politiky: V súčasnosti na Slovensku existujú kultúrne platformy zamerané na určité kultúrne procesy a činnosti, chýba však ich prepojenie a vzájomná komunikácia na všetkých úrovniach. Nejednotnosť a nesúlad manažmentu kultúry na rôznych úrovniach riadenia prináša rozmanitosť nápadov, jedinečnosť, ale aj vzájomnú neinformovanosť, nesystémovosť a uniformitu. Zároveň na Slovensku chýba systematizácia a mapovanie práce s mladými umelcami a kultúrными pracovníkmi po skončení formálneho vzdelávania. Faktom je aj skutočnosť, že veľká časť mladých umelcov po absolvovaní formálneho vzdelávania z oblasti umenia a kultúry odchádza za prácou do zahraničia. Zároveň absentuje akýsi oficiálny dokument o neformálnom doplnkovom vzdelávaní, ktoré študenti v oblasti umenia a kultúry absolvujú. Zaraďujeme do neho napr. aj stáže. Takýto dokument zamestnávateľom umožňuje uchádzača o zamestnanie v kultúrnom priemysle vidieť aj neformálne vzdelávanie a stáže, ktoré absolvoval, čo značne zvýši jeho uplatniteľnosť na trhu práce. Cieľom je vytvoriť podmienky pre uplatnenie absolventov umeleckých škôl v procese rozvoja miestnej a regionálnej kultúry, v kreatívnom priemysle a cestovnom ruchu v spolupráci s územnou samosprávou a občianskou spoločnosťou pri tvorbe stratégií, akčných plánov, či realizácii projektov. Keďže kultúra je šírená na rôznych stupňoch riadenia prostredníctvom verejnej a štátnej správy, MNO i súkromného sektora, prepojenie

všetkých aktérov je nevyhnutnosťou, ak chceme dosiahnuť efektívnejšie riadenie kultúrnych procesov a vzdelávania v kultúre.

PILOTNÝ PROJEKT 8: ÚRAD VLÁDY SR

SÚBOR INOVATÍVNYCH MODELOV ZAPÁJANIA VEREJNOSTI DO SPOLUROZHODOVANIA PRE OPATRENIA NA ZABEZPEČENIE HOSPODÁRSKEJ A SOCIÁLNEJ POLITIKY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Participatívny proces bude naviazaný na tvorbu verejnej politiky: Súbor inovatívnych modelov zapájania verejnosti do spolurozhodovania pre opatrenia na zabezpečenie hospodárskej a sociálnej politiky SR

Previazanie na Agendu 2030: Smerovanie k znalostnej, environmentálne udržateľnej a obehovej ekonomike pri demografických zmenách a meniacom sa globálnom prostredí, znižovanie chudoby a sociálna inklúzia

Odborný garant za ÚV SR: JUDr. Marián Áč, PhD.

Zapojené MNO: Strešné organizácie reprezentujúce miestnu a regionálnu územnú samosprávu, profesné strešné organizácie a asociácie miestnej a regionálnej územnej samosprávy, siete centier podpory regionálneho rozvoja a ďalší relevantní zástupcovia MNO

Stručná charakteristika verejnej politiky: Cieľom je nadizajnovať a otestovať modely zapájania verejnosti do spolurozhodovania, ktoré ponúknu nový pohľad na zapájanie verejnosti do tvorby verejných politík nielen v rámci agendy ÚV SR, ale budú i predmetom medzirezortných odporúčaní a intervencií do ďalších prostredí. Dizajnovanie a testovanie modelov sa bude realizovať v previazaní na: zavádzanie a implementáciu opatrení na zabezpečenie hospodárskej a sociálnej politiky SR, agendu podpory najmenej rozvinutých okresov (NRO), plánovanie v oblasti investícií, strategického plánovania a strategického projektového riadenia vrátane vypracovania národného strategického investičného rámca a kontroly jeho implementácie na stratégiu smerovania krajiny do budúcnosti, vrátane vývoja podielu poľnohospodárstva, výroby, služieb a následne digitalizácie a výskumu a vývoja či inovácií na hospodárstve SR. Pretrvávajúcim problémom NRO je dlhodobá nezamestnanosť spojená so sociálne slabšími skupinami. U týchto skupín je často identifikovaná nízka vzdelanostná úroveň, nízke finančné príjmy a na to nadväzujúci problém chudoby a sociálneho vylúčenia. NRO sa vyznačujú veľkými rozdielmi vo vzdelanostnej štruktúre na regionálnej, resp. okresnej úrovni. ÚV SR má záujem vytvoriť návrh opatrení smerujúcich k zlepšeniu uvedených oblastí prostredníctvom zapojenia verejnosti na základe prieskumov, dotazníkov, či experimentov a dizajnovať inovatívne nástroje finančnej pomoci a podpory NRO s využitím nástrojov spolurozhodovania verejnosti o alokácii finančných zdrojov.

PILOTNÝ PROJEKT 9: NÁRODNÝ BEZPEČNOSTNÝ ÚRAD

ZVYŠOVANIE REZILIENCIE SPOLOČNOSTI VOČI KYBERNETICKÝM HROZBÁM NA ÚROVNI SAMOSPRÁVNÝCH KRAJOV, MIEST A OBCÍ

Participatívny proces bude naviazaný na tvorbu verejnej politiky: Zvyšovanie reziliencie spoločnosti voči kybernetickým hrozbám na úrovni samosprávnych krajov, miest a obcí

Previazanie na Agendu 2030: Právny štát, demokracia a bezpečnosť

Odborný garant za NBÚ: Mgr. Stanislav Pravda

Zapojené MNO: Asociácia kybernetickej bezpečnosti, Asociácia ISACA Slovensko (Združenie auditu a kontroly informačných systémov)

Stručná charakteristika verejnej politiky: Vysoká miera kybernetickej negramotnosti na úrovni samosprávy a jej občanov je nežiadúcim prvkom, ktorý brzdí zvyšovanie reziliencie spoločnosti voči kybernetickým hrozbám. Budovaním zvyšovania reziliencie v oblasti kybernetickej bezpečnosti ide o realizáciu stratégie kybernetickej bezpečnosti EÚ z roku 2013 a súčasne aj o napĺňanie politiky EÚ v uvedenej oblasti s odvolaním sa na prijaté spoločné oznámenie Komisie a vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku zo septembra 2017 s názvom „Odolnosť, odrádzanie a obrana: budovanie silnej kybernetickej bezpečnosti pre EÚ“. Jeho cieľom bolo ďalšie posilnenie odolnosti Únie, odrádzanie od kybernetických útokov a reakcieschopnosť na ne. Cieľom je navrhnuť stratégiu, opatrenia a aktivity, zamerané na zvyšovanie kybernetickej bezpečnosti, ako aj zvýšiť participáciu občanov na ich tvorbe a implementácii. Snahou je zvýšiť povedomie, všeobecnú vzdelanostnú úroveň a prevenciu v oblasti kybernetickej bezpečnosti, naplniť stanovené rámce definované v zákone o kybernetickej bezpečnosti a zvýšiť účinnosť jeho aplikácie, ako aj zabezpečiť opatrenia a kroky, ktoré smerujú k efektívnemu a aktívnemu prístupu verejnosti prostredníctvom samospráv v oblasti kybernetickej bezpečnosti.